

MAKİNA, ENDÜSTRİ, İŞLETME, UÇAK, HAVACILIK, UZAY MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜM BAŞKANLARI İLE MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI BULUŞMASI-II

Oturum Başkanı: Oğuz TÜRKYILMAZ

Birinci kısmını71. sayımızda yayınladığımız BULUŞMA'nın devamıdır.

Osmangazi Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Berrin ER BAY konuşmasında "Eylül ayının başında ve Ekim ayının başında iki ayrı uluslararası toplantı yapıldı. Eylül ayının başında yapılan uluslararası toplantı İtalya'da ve CEFI organize etti. CEFI, bildiğiniz gibi Avrupa Mühendislik Eğitimi Derneği oluyor. Diğer toplantıda Berlin'de yapıldı, o toplantıda Amerikan Mühendislik Eğitimi Derneği artı Avrupa Mühendislik Eğitimi Derneği birlikte düzenlediler ve Berlin Teknik Üniversitesi de ev sahipliği yaptı.

Avrupa Birliği'nin yaptığı toplantıda, CEFI'nın toplantısında, ilk toplantıda açılış konuşmasını yapan oturum başkanı, açılış çok zor yaptı, 14 dilde "günaydın" demek zorunda kaldı. Good morning, bonjour, guten tag" dedi, ondan sonra bütün dillerde günaydınlar sıraladı. "Biz Avrupa Birliği içindeki ülkeleriz, çok farklı diller konuşuyoruz, hepimizin kültürü ayrı; yaşantı tarzımız, hayata bakışımız çok farklı. Ama biz bir araya geldik, güç birliği yapalım diye ve alışveriş yapalım diye, daha güçlü olalım diye. Kimse kimseye benzemek zorunda değil, ama işbirliği yapmak zorunda. Bu konuda da en önemli hususu mühendislik oluşturuyor; çünkü mühendislik, geleceği yönlendiren bir bilim, geleceği yöneten, şekillendiren bir mesleğimiz biz" dedi. Biraz fanatik mühendisim herhalde, ben de öyle düşünüyorum, çok önemli bir branş temsil ediyoruz.

- İkinci toplantıya geçmeden önce, bu Avrupa Birliği toplantısında görülen şöyle bir manzara vardı: Her ülkenin apayrı kriterleri var; fakat her kesin bir kriteri var, kurumlar kendilerini bir şekilde kendilerinin dışındaki bir kurum tarafından akılıyorlar, yani "bizim şu şu şu özelliklere uygunluğumuz var" diyorlar.
- İkinci toplantı, Berlin'de yapılan toplantıda da tabii dünyanın iki cephesi sanki bir araya geldi. Bu Amerika ve Avrupa arasında tatlı bir yarış ve tatlı bir mücadeleyi de gözler önüne serdi tabii. Toplantı dili İngilizce olduğu için önce Avrupa'da ki arkadaşlar yine kendi dillerinde bir şeyler söylemeye hep uğraştılar. Fakat sonunda dediler ki "yetiştireceğimiz bütün mühendisler, kendi dillerini tabii bilecekler, mutlaka İngilizce öğrenecekler, üçüncü sırada İspanyolca öğrenmeleri uygundur, dördüncü sırada..." deyip Avrupa'da daha ziyade konuşulan Almanca, Fransızca diye dilleri saydılar. Yani "en az 5 lisan bilen insanlara ihtiyaç var" gibi bir sonuca geldiler.
- Avrupa'daki farklı farklı akreditasyon yapan kurumlar, hepsi bir araya gelme, birbirine benzeme çabası içindeler. Bunda ABET'i de örnek alabiliriz. Neden; çünkü ABET, kurallarını değiştirdi. "Niye her şeyi Amerika'ya göre, niye her şey İngilizce?" diye bir tepki duyuyorsunuz; ama bir iş alınmış, profesyonelce yapılmış, yıllardır denenmiş, emek verilmiş, baktığınız zaman geldikleri noktayı ister istemez takdir etmek zorunda kalıyorsunuz. ABET, kriterlerini şöyle değiştirdi: 2000 yılı kriterleri diye bunları ilan etti. Burada ısı transferi dersi üç saat, mukavemet

5 saat, öbür ders şu kadar, laboratuvar üç kişilik, hoca sayısı 5 kişilik diye kriterler yok. Burada "siz nasıl bir mühendis yetistirebilirsiniz, bu mü-

- lamayacaklar. İş bulamayacağını bilen bir öğrenciye asla bir şey okutamiyorsunuz, hiçbir ödevi yapmamak istemiyorlar. bir arava gelmek istemiyor

hendisin özellikleri ne olmalı?" sorusu var. Bir mühendisin hangi özelliklere sahip olması gerekiyor; nitelikler sıralanıyor. Deniliyor ki, "tasarım yapabilmeli, bir problemi çok iyi çözebilmesi, deney yapabilmemesinin ötesinde bir deney tasarlayabilmeli." Bu özellikler "iyi iletişim kurabilmeli, sanattan anlamalı" falan, oraya her türlü sayacağınız iyi niteliğe sahip olmak üzere kriterler uzuyor. Avrupa kriterlerini belirleyen kurumlar da aynı şekilde, 3 saat, 5 saati geçmişler, sonuca bakıyorlar, "ne yetiştirdiniz, şu şu özelliklere sahip mi mezunlarınız?" Geline nokta bu. Yani bir şekilde akredite olmak çok önem arz ediyor. Aynı olmak zorunda değilsiniz, ama yetiştirdiğiniz ürün bir mühendis, bir mühendis neler yapması gerekiyorsa en alt limiti herkesten önce tutturmak lazım, üstüne ilaveler verdiyseniz ne mutlu size.

Bu akreditasyonu Dekanlar Konseyi yapamıyor; çünkü YÖK bunu çok hoş karşılamadık takip ettiğimiz kadarıyla. YÖK de olamaz. Neden; insanın kendi kendini denetlemesi diye bir şey olur mu? "Ne iyi yaptık, her yaptığımızı beğeniyoruz" Onun için özerk bir kurum olmalı, dışarıda; yani sizinle alışverişi yok, sizi denetleyecek, size onun unvanı versin ya da vermesin, onun bir kaybolmayacak. Dolayısıyla bizim Odamızın çok önemli bir rolü var burada, buna bir ivme verebilme yönünde çok önemli bir rolü var.

Tabii "öğrenciyi nasıl iyi mühendis olarak yetiştiririz?" dediğiniz zaman, çok büyük iki tane engel var üniversitelerin: Birinci engelleri, girişte üniversite sınavı. Bu konuda bir mühendislik eğitimi sempozyumunda bildirim vardı, o nedenle konuyu bayağı incelemiştik. Çok iyi puan alan, gelen öğrenciler, çok iyi bir şekilde test tekniği, hızlı okuma, hızlı yanıt seçme, soru eleme, bunları çok iyi öğrenen öğrenciler; "düşün" dediğiniz zaman düşünemiyorlar, "tartış" dediğiniz zaman tartışmıyorlar, üç boyutlu şekil çizemiyorlar. Dolayısıyla seçemediğimiz öğrencileri mühendis yapmaya çalışıyoruz, bu çok büyük bir engel. İkinci engelimiz de çıkışta; ülkemizin durumu malum, dolayısıyla bu gençler biliyorlar ki iş bu

lar. Dolayısıyla bu iki büyük engelin arasında sıkışan eğitim, bilmiyorum nereye gidiyor." dedi.

İKİNCİ OTURUM

MELİH ŞAHİN (Makina Mühendisleri Odası

Başkan Vekili)- Sayın Başkan, Değerli Konuklar; Mezuniyet Sonrası Yaşanan Sorunlar Üzerine Odamızın derlediği bir metni görüşlerinize sunmak istiyorum. Bu metnin hazırlanmasındaki amaç, gündem çerçevesinde irdelenebilecek konuları hatırlatmak ve bu konular üzerinde bir değerlendirme yapmaktır.

Üreten ve sanayileşen bir Türkiye için ülkemizde uygulanan politikalar üretim ekonomisine yönelik olması gerekirken (onun yerine üretken olmayan) hizmet ve rant ekonomisine yönelmiştir. Yıllardır uygulanan bu politikalar sonucu, mühendis ve mimarlar mühendislik - mimarlık eğitiminden uygulamaya kadar ciddi bir nitel gerilemeye uğramıştır. 21. yüzyılda yaşanan teknolojik gelişme hızı, gelişmekte olan ülkelerin bu alanda politikalar üretmedikleri sürece çok hızlı bir şekilde geride kalacaklarını ortaya koymaktadır. Bütün bu koşullar, Türkiye'nin çağdaş mühendislik eğitimini yaygınlaştırmasının yanı sıra: sanayileşmeden, teknolojik öngöründen, teknoloji üretiminden, araştırma ve geliştirmeden, üniversite - sanayi işbirliğinden yana plan ve politikaları duyduğu gereksinimi çok açık bir şekilde göstermektedir. Gelişmiş ülkelerde bilim ve teknoloji alanında gelişim ve değişim süreci yaşanırken, ülkemizdeki mühendis ve mimarlar bu plansızlık ve nitel gerileme ile mesleki eğitim ve uygulamada bu sürece sürekli olarak uzak kalmaktadır. Mühendislik - mimarlık eğitiminde gerekli olan okullar gerek arttırılan kontenjanlar açısından planlama anlayışının olmaması, özellikle belirli bölümlerden mezun mühendis ve mimarların istihdam sorununu arttırdığı gibi bu topluluğun mesleki kimliklerinde erozyon ve sosyal statü kaybına da neden olmaktadır. Çağdaş bir mühendislik formasyonunun deformasyona uğramadan ül-

kenin kalkınmasına yöneltmesinin; üretim ekonomisi, Üniversite-Sanayi işbirliği, bilim ve teknoloji politikaları temelinde uygulanan kalkınma stratejileri ile ilişkisi analiz edilmelidir ve buna uygun politikalar hedeflenmelidir. Ülkemizde mühendis ve mimarlarımızın %35'inin açık işsiz olduğu veya meslekleri dışında bir işte çalıştıkları, çalışanların büyük bir bölümünün ise mesleki

lanımına sunulan Oda Periyodiklerinin ihtiyaç duyduğu (Mühendis Makina Dergisi – A Grubu bu Yayın Kategorisinde; Endüstri Mühendisliği Dergisi - A Grubu Yayın Kategorisinde ve Tesi- sat Mühendisliği Dergisi - A Grubu Yayın Kate- gorisinde) bilimsel makale / yazı gereksiniminin karşılanmasına katkı sağlanması, hakemli dergi olan Oda Süreli Yayınlarındaki bi-

tatmin ve mühendislik heyecanı duymadan mesleklerini uyguladıkları bilinmektedir. Diğer bir gerek ise; ülkemizdeki 200 000'e yakın küçük ve orta ölçekli sanayi işletmesinde yani KOBİ'lerde mühendis mimar istihdam etme geleneğinin oluşmamış olmasıdır.

Yapılan araştırmalara göre; mühendislik mezuniyet bilgisinin %5'i her sene eski ve geçersiz hale gelmektedir. Yine yapılan araştırmalar mühendislik bilgisinin yarı ömrünün de, farklı mühendislik dallarına göre 2,5-7,5 yıl arasında değiştiğini göstermektedir. Dolayısı ile, mühendisler-mimarlar mesleki yaşamları boyunca, değişen ve gelişen teknolojilere sahip olabilmek için öğrenmeye devam ederler. Bu da öğrenme alanında sürekliliğin ve deneyimin önemini ortaya koymaktadır. Bu nedenle;

1. Mezuniyet sonrası, üyenin sürekli eğitiminin sağlanması günümüzde kaçınılmaz bir zorunluluk haline gelmiştir. Odamız bu tespitten hareketle bünyesinde oluşturduğu MİEM (Meslek İçi Eğitim Merkezi) aracılığıyla üyenin uzmanlaşması, gelişiminin sürekli kılınması vb. amaçlı eğitim ve belgelendirme çalışmalarını sürdürmektedir. MİEM çalışmalarının geliştirilmesine yönelik Oda-Üniversite işbirliğinin sağlanması ve sürekli kılınması,
2. MİEM tarafından düzenlenen eğitim programlarının geliştirilmesi, eğitim notlarının ve/veya kitaplarının hazırlanması, eğitici portföyünün artırılması konularında Oda-Üniversite işbirliğinin geliştirilmesi ve sürekli kılınması,
3. Odamızın yayın politikaları çerçevesinde mesleğimizle ilgili Teknik Yayınların, üyelerimizin ve öğrencilerimizin kullanımına sunulması ve bu yayınların sayılarının artırılması amacıyla ortak çalışmaların yürütülmesi,
4. Odamız tarafından üretilerek kamuoyunun kul-

limsel makale ve yazı değerlendirme amaçlı oluşturulan uzman havuzunun çalışmasının etkin kılınması amaçlı Oda-Üniversite işbirliğinin geliştirilmesi.

5. Odamız tarafından dönem içerisinde düzenlenecek olan Kongre-Kurultay ve Sempozyumlara üniversitemizdeki üyelerimizin ve öğretim üyelerinin yaptıkları bilimsel çalışmalarla katılımlarının sağlanması için Oda-Üniversite işbirliğinin geliştirilmesi.
  6. Odamız bünyesinde mesleğimizle ilgili oluşturulan Teknik Komisyonlarımıza üniversitemizden katılım ve katkıların artırılması yönünde çalışmaların yapılması,
  7. Üniversitelerde görev alan üyelerimizin Oda çalışmalarına ve Yönetimlerine daha aktif katılımı konusunda ortak çalışmaların yürütülmesi.
  8. Meslek alanlarımızla ilgili kamuoyunu doğru ve bilimsel bir şekilde aydınlatmak için üretilecek Oda Görüşlerinin oluşturulması sürecine üniversitemizdeki üyelerimizin aktif katkı ve katılımlarının sağlanması,
  9. AB teknik mevzuat uyum sürecinin yaşandığı bugünlerde üniversite teknik imkanlarının-ların baratuvar, araştırma merkezleri vb.-sanayie açılmasıyla Oda-Üniversite işbirliğinin geliştirilmesi, son olarak ifade edebileceğimiz başlıca bir görüş.
- Bunlar, şu anda gündemimiz maddesi çerçevesinde yapılacak görüşmelere referans teşkil etmesi amacıyla çeşitli platformlarda üretilen ve Odamızca oluşturulan görüşlerdir.

Akdeniz Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hikmet RENDE konuşmasında "Sayın dekanlar, bölüm başkanları ve diğer misafirler; genel bir değerlendirme yap-

cak olursak, sabahki konuşmalarda iki ana husus ortaya çıkmıştır: Akreditasyon, yani geleceğe dönük ne yapalım, şimdiki durum nedir, nasıl daha iyileştirebiliriz? İkincisi ise -ki ben onu ağırlıklı olarak anladım- şu anda mevcut olan Oda-üniversite-sanayi işbirliği sorunları, çözümleri ne olabilir? Bunu üzerinde özellikle durulması gereken bir konu olarak değerlendiriyorum.

Ben burada fazla yorum yapmayacağım, sadece bugün sabah aklıma gelen konuları kâğıda not tuttum, onları açıklamazsınız bilgilerinize sunacağım. Zaten içinde olduğumuz konular, pek fazla hazırlanmaya da gerek yok, bu sorunları hep-

men bize iyi bir makina mühendisi gönderebilir misin?" diyorlar. Biraz önce bir hocamız örnek verdi, imalat yaptıkları halde yanlarında bir makina mühendisi çalıştırmıyorlar. Buna benzer yüzlerce örnek size verebilirim. Yalnız böyle küçük değil; hatta bazı büyük tekstil şirketleri, milyon dolarları aşan yatırımları olmasına karşın, bir makina mühendisi çalıştırmadıklarını biliyoruz, şahit olmuşuzdur.

Şimdi gelelim esas sorunlu olan üniversite kısmına; üniversitenin bu alanda ne tür problemleri var? Bana kalırsa esas sorun, üniversitenin içindedir. Makina mühendisliklerinden bahsediy-

miz bilmekteyiz, ama yine de ben dile getirmek istiyorum.

Oda-üniversite-sanayi işbirliği dediğimiz zaman, bunların içinde en az sorunu olan Odadır diye düşünüyorum. Yalnız müsaade ederseniz bir cümle ekleyeceğim: Bu mevcut odaların içinde en çok çalışkanı, en faal olanı Makina Mühendisleri Odası; Antalya Şubesinde de, diğer şubelerde de bu faaliyetleri görüyoruz. Ben Akdeniz Üniversitesi'nde olduğum için, Antalya Şubesiyle işbirliği içindeyiz. Bu açıdan baktığımız zaman, en az sorunlu olan Odadır. Oda, bizim üniversitelerimizde her yıl "hoş geldin" kokteyli düzenlemekte, sabah da söylendi. Odayla işbirliğini ise, Odanın düzenlediği seminerle çözüyoruz.

İşbirliği ne dediğiniz zaman; onların düzenledikleri seminerlere öğretim üyeleri gereken katkıları vermektedirler. Buna karşın Odanın bu olaya el atması sevindiricidir, Oda Yönetim Kuruluna ve bütün çalışanlarına teşekkür ediyorum; çünkü esas sorunlar sanayidedir, esas sorunlar üniversitededir, en az sorunlu olan Odadır.

Önce sanayicinin ne tür sorunu vardır, eksiklikleri nelerdir; Türkiye'de yaşadığım son 9 yılı edindiğim tecrübeleri dile getireceğim: "Sanayici bizden nasıl bir makina mühendisi bekliyor?" sorusu sabah da soruldu, sorulmalı. Ben büyük sanayicileri ayırıyorum, küçük ölçekli genelde; Türkiye'de her şehrinde bulunan sanayicilerin büyük bir kısmı küçük sanayici, küçük ve orta ölçekli işletmelerdir, bunlar bizden ne bekliyor? Genelde makina mühendisi yeterince çalıştırmıyorlar, ancak son anda zor duruma düştükleri zaman "he-

rum. Üniversitede fiziki olanaklar bir sorun teşkil etmekte. Öğretim üyeleri sayısı ve yeteneği, bir sorun teşkil ediyor. Ders programlarının içeriği ve kredileri Türkiye çapında karşılaştırdığınız zaman bu bir sorun teşkil etmektedir. A üniversitesinde atıyorum bir malzeme dersi 16 saat verilirken, B üniversitesinde malzeme dersi 3 saat. Peki orada gerekiyor da, orada gerekmiyor mu? Yani bu ders programları konusu bence tek başına bir gündem maddesidir. Ders programları ve içerikleri belki ayrı bir gün, bir komisyon tarafından tartışılmalı ve çözüm önerileri üretilmelidir.

Ben birkaç üniversiteyi parantez içine alıyorum; o üniversiteler oturmuş, şimdiden sonra akreditasyonu düşünebilirler, geleceği düşünebilirler. Ama geri kalan üniversitelerimizin 70-80'i daha normal bir hale gelmemişler ki o ikinci aşamayı düşünsünler. Daha birçok alanlarda öğretim üyesi yok. Dersler öğretim üyelerine göre yapıyor.

Üniversitenin başka bir problemi var: Örgün öğretim, ikinci öğretim, yaz okulu, yüksek lisans (tezli- tezsiz, paralı-parasız) hep aynı hocalar yürütüyor bu programları. Bir hocanın ders yükü; beni başışlayın, aranızda bilen arkadaşlar var, Almanya'da profesördüm, bu anlamda söyleyeyim, benim ders yüküm 4-6 saattir Almanya'da, iki saatimi de asistana veriyordum uygulamalı olarak, haftada iki saat derse giriyordum, ben burada bir oturuşta 4 saat anlatıyorum. Bu olayın iki yönü var: Ben bu dersleri vermezsem başka biri yok; ikincisi ek ders ücreti. Hadi para yüzünden vermek istemiyorsanız, bu dersleri verecek baş-

ka bir hoca yok. Peki 30-40 saat ders veren bir hoca, "verebilir, kapasitesi var" diyeceksiniz, kabul; zaman kalmıyor ona, araştırma yapmak için, asistan yetiştirmek için. O hocaya, yaşadığı şehirde sosyal faaliyetlere katkıda bulunmak için zaman kalmıyor, ailesine yeterince zaman ayıramıyor. Ben buna bizim bölümde şöyle bir definition buldum: Hocalar Türkiye'de bu alanda plastik deformasyona uğramıştır, tekrar dönüşü olmayan bir olay. Ben kendimden başlıyorum; kitap yazmıyorum, ben yazdıysam geceleri yazdım. İkinci öğretime de girdiğim zaman, eşim "al bir yatak, koy okula, gelme" dedi. Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe günleri eve 23.00'dan önce gelmez oldum. O zaman sosyal yaşamınız da bozuluyor. Yani bu hocalara fazla olan yük ve nasıl çözülecek?

Bölüm Başkanı olarak bana şu deniliyor: "O-

ben dersimi anlatır giderim" dediği zaman, sorunlar başka yöne atılmış oluyor. Tahmin ediyorum ki bu da sistemden kaynaklanan bir hata.

Evet, bütün bu üniversitenin içindeki sorunları çözebilmek için öğretim üyesinden başlamak lazım. Bütün bunun çözümü, bir öğretim üyesine verilen, bir profesöre manen ve madden verilen değerden geçer diye düşünüyorum. Başka yerde nasıl çözüm arayacağız, bilemiyoruz; öğretim üyesine ihtiyacımız var, öğretim üyesi yok; asistan alacağız, asistan yok. Eskiden yukarıda, profesör az, 1 diyelim, aşağıya doğru şöyle bir şemsiye vardı; şimdi ters dönmüş. Yukarıda 4-5 tane profesör var, aşağıda bir araştırma görevlisi var, çeşitli nedenlerden dolayı. Peki bugün bir araştırma görevlisi varsa, 4 yıl sonra bir yardımcı doçent bir doçent demek, o zaman bir profesör aşağıdan geliyor.

zaman öğretim elemanı bulun. Öğretim elemanı tornadan, frezeden çıksaydı şimdiye kadar bir kaç tane yapmıştım ama ne frezeden, ne torna dan çıkmıyor. Asistan aşağıdan gelmiyor, sorun ları malumdur. Birinci derecede bir asistan; ya bancı dil bilen, bilgisayar bilen, ortalaması iyi olan bir asistan zaten başka yere gidiyor. Bize kalan ikinci, üçüncü, dördüncü sınıf, belki beşincidir, iş bulamayan , bunu asistan olarak alıyorsunuz. Bu tür insanlara hoca olarak, danışman olarak fazla zaman ayırmak zorunda kalıyorsunuz; çünkü za yıftır, yeterince bildiğimiz yırtıcı, dinamik eleman değildir. O gitmiştir başka yere, bizim elimizde kalan, bu malzeme kalmıştır. Hoca olarak bir de neyin nasıl yapılacağını, bir düzeneğin nasıl ku rulacağını, bir dersi iki kez anlatmak zorunda ka lıyorsunuz yüksek ders olarak. Demek ki tekrar hoca devreye giriyor, asistana fazla zaman harcı yor.

Araştırma görevlisi deney yapacak, araştı rma yapacak, para bulamayacağı için çoğu zaman cebinden harcayacağı için, duygusal, "Hocam, bunu yapmasam da...".

Sanki başka bir şey var üniversitede, -beni yine başışlayın, bazı şeyler için geçerli olmaya bilir- bu sistemde, bu kurulu sistemde çalışma yan ödüllendiriliyor gibi geliyor bana. Öğretim üyesi "Bana ne, bunu bölüm başkanı halletsin,

Ben şunu iddia ediyorum: Şu anda Türkiye'de mevcut, burada 40 profesör var, makina mühen disliği bölümünden bahsediyorum, 80'i de evde, etti 120. Bu 120 hocamızın yüzde 60'ının emekli lik sınırı geldiğini düşünüyorum. Bunlar bir anda bıraktığı zaman bu sistem çöker, aşağıdan öğre tim üyesi gelmiyor. Biz nasıl öğretim üyesi yetiş tirebileceğiz, ona bakmamız lazım. Demek ki ho calara iyi bir maaş verilirse ve öğretim üyesi sa yısı arttırılırsa, problemleri çözmeye başlarız, gerisi teorik gibi geliyor bana. Yine elimizden ge leni yapıyoruz, yapmaya çalışıyoruz, sizler de öylesiniz. Ancak bu tür sorunların burada konu şulmasını arzu ederdim, esas sorunlar orada ya tıyor diye düşünüyorum." dedi.

Yıldız Teknik Üniversitesi Makina Fakültesi

Dekanı Prof. Dr. Nurullah GÜLTEKİN konu ş masında "ÖSYM'den gelen öğrenciler açısından bazı endişeler ve bazı yanlışlıklar olduğu söy lendi. Kişisel olarak söyleyebilirim ki, belki bu günkü ölçme-değerlendirme sistemi uygun değil, hakikaten birkaç saatte insanların performansla rının ortaya çıkarılması bekleniyor. Ancak kendi birimize gelen öğrencilerin puan durumuna baktığımda ve sonraki başarı durumlarına baktı ğımda, girişleriyle çıkışları arasında bir paralel lik görüyorum. Biz 217 ile 193 puan arasında bir

öğrenci alıyoruz, burada bir yanlışlık olmadığına inanıyorum. Türkiye, yarışmak istediği ülkeler den hepsinden daha avantajlı durumda; çünkü dünyanın hiçbir yerinde 1,5 milyon kişi üniversite kapısına gidecek, siz onun içinden, 100 bin kişi nin içinden istediğinizi alacaksınız, öyle bir hazır genç nesil dünyanın hiçbir yerinde yok.

Bence burada metodolojide bir hata var, yani bizim öğretim sistemimizin içinde bir hata var. Biz, özellikle benim yaş kuşağım, kendisinin öğren cilik zamanında öğrendikleriyle bugünkü gençle rin bilgilerini tartıyor ya da olaylara karşı yakla şımlarını tartıyoruz; ama o dönem çok geride kaldı, yani 50 yıl geride kaldı. O bakımdan biz, bugünkü gelen öğrenciye göre ders programları yapmadığımız sürece ya da metotlarımızı geli ş tirmediğimiz sürece bazı başarıları elde edeme yeceğiz diye düşünüyorum ve özellikle de bura da bir paylaşım ortaya çıkarabilir miyiz diye siz lerin düşüncelerine sunmak istiyorum..

İkinci bir husus; ben eğitim ve uygulamanın, öğretim ve uygulamanın bir mühendislik formas yonu içinde birbirinin önüne geçmeyeceği, aranan iki nitelik olduğuna inanıyorum. Biz eğitim ve öğ

da bilemiyorum. Orada aynı bizim yaş kuşağı mızdaki staj imkânları gibi, öğrenci gittiği yerde maaşlı ve saatli staj yaparsa, uygulama ayağının ancak öyle tamamlanabileceğine inanıyorum ve bu hususta da Odanın büyük bir ağırlığı oldu ğu nu biliyorum ve buraya biraz ağırlık verilmesi ge rektiğini düşünüyorum. Bu yeni nesil öğrenciler bizden çok çok iyiler; dil sorunları yok, bilgisayar kullanma sorunları yok. Bunlar gittikleri yerde bir uygun öğrenci tipini ortaya çıkardıkları anda yarın öbür gün mühendis tipi de ortaya çıkacak ve bi zim biraz önceki sızlanmalarımız, yani KOBİ'ler de istihdam edilmeyen mühendis istihdamı için de gerçek ihtiyaçlar ortaya çıkacak diye düşünüyö rum. Yani öğrenciyi götürmedikçe, mühendisi de oralara götürmeyeceğiz diye bir inanç taşıyo rum.

Bir üçüncü husus; ben Dekanlar Konseyinin ilk günkü toplantısından son toplantısına kadar ka tılmış bir arkadaşınızm. Sabahki oturumda ak reditasyonla ilgili bilgi verildi. Ama orada bazı ek sik bilgiler var diye düşünerek bir-iki tamamlama yapmak istiyorum. Bu konsey, tamamen bir sivil örgütlenme olarak ortaya çıktı, bir YÖK'le bir ille

ini mülküne olduğuna inanmıyorum. Biz eğitimi ve öğretim çok iyi verdiğimiz varsayalım; ama hepimiz ciddi ciddi staj, 90 günlük, 100 günlük, bir insan ömründe küçümsenmeyecek derecede büyük günlerle staj yaptırıyoruz. Herkes bir düşünsün, bu staja giden öğrenciler staj yapıyorlar mı; yapmıyorlar. Tabii yine kendi yaş kuşağımızı düşünelim; şahsen ben mezun olduğumda yetersiz olduğumu bildiğim için, gittim Makine Kimyada staj yaptım, tersanelerde yaptım, yani İstanbul dışına çıktım ve o ilk defa İstanbul dışına çıkışım dı. Niye; bir şey bilmediğimi bildiğim için. Bugün kü gençler de aynı durumdadır; ama bunu yapma imkânları yok, isteseler de imkânları yok.

Sanayi stajyeri sadece defter imzalamaya kabul ediyor. Ben geçtiğimiz yıllarda İstanbul Sanayi Odasında üniversite-sanayi işbirliği konsepti içinde özellikle bu hususu vurguladım. Çalışma Yasasında bildiğiniz gibi sakatlar ve mahkûmlar için bir madde vardır, belirli sayıya geldiği zaman, iki kişi istihdam edecek ve Sanayi Odasından bir kanun teklifinin o maddesi için öneri çıkartmaya çalıştım ve çıkardılar, ama ne olduğunu şu an

organize olarak ortaya çıktı, hiç TOK ile bir iş kisi olmadı ve bazı arkadaşlarımızın söylediği gibi YÖK'ün de sempatisini bir türlü kazanamadı, işin başlangıcı böyle gitti. Ama bizim oradaki bazı arkadaşlarımız hep şuydu: İlkokulda denetleme vardır arkadaşlar, -ben ilkokulda da öğretmenlik yaptım, müfettiş gelecek diye ödüm patlardı- ortaokulda da denetleme vardır; ama üniversitede öğretim üyesi, kürsüde dünyanın en özerk adamıdır ve öğretim üyesi olduktan sonra onun ne verdiği notları, ne anlattığı konuyu izleyen de yoktur. Bugün biz meslek adamı yetiştiriyoruz; hani üniversite kavramı içinde olsa bu, Tolstoy'un okulu gibi herkes istediğini anlatsın, bir sorun yok. Ancak bugün üniversite dediğimiz, lügat anlamında ki üniversite değil ki, biz burada artık meslek adamları yetiştiriyoruz, yani bir disiplinin kendimiz bir elemanıyız. O zaman ne yapmak lazım; bir denetleme mekanizması getirmek lazım.

Peki bu denetlemeyi kim getirecek? Biz buna akreditasyon dedik, sarıdık arkadaşlar ve bizim bu düşündüğümüz akreditasyon da yurtdışı akreditasyon değil, tamamen gönüllü olarak; isteyen

bu sistemin içine girecek ve bazı öğretim üyeleri alınmaması için, gidip denetleyecek kişilere de misafir adı verildi. Bunlar geçmişteki ABET değil yalnız, -geçmişteki ABET'i biz üniversitemizde uyguladık, hâlâ öğretim üyelerinin bir kısmından dayak yememek için köşe bucağı kaçıyoruz- yeni ABET'e göre; yani önce vizyon ve misyonunuzu tanımlayacaksınız, nasıl bir eleman yetiştiriyorsunuz? Bu, özellikle ülkemiz için çok önemli; çok gelişmiş sanayi tesislerimiz var, KOBİ'ler var, aralarında dağlar kadar fark var, ama üretimde 50-50 Türkiye'de pay sahipleri. Siz hangi tür eleman yetiştireceksiniz, önce bunu bir tanımlayacaksınız. Bu tanıma göre hangi teorik ve hangi uygulamalı ve iletişimi sağlayabilmesi için de hangi sosyal dersleri alacaksınız ve buna göre ürettiğinizi iddia ettiğiniz, sizin tanımladığınıza uyuyor mu, uymuyor mu? İşte biz kendi kendimizi böyle denetlemek istiyoruz ve diyoruz ki bunu da kim yaparsa yapsın; Dekanlar Konseyi yapsın, bölüm başkanları yapsın, YÖK yapsın, Makina Mühendisleri Odası yapsın, isterse esnaf kuruluşları yapsın, ama tarafsız bir kurul yapsın. Oradaki konuşmaları da aynen aktararak, oradaki kişileri zan altında bulundurmamak istemiyorum. Dekanlar Konseyi bunu yapmaya hiç talip değil ve bugün seçtiği 7 kişilik heyet, tamamen sanayi dendir ve bir tanesi de Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı Kava GÜVENC bevdır.

olarak vurguladılar. Biz, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği ve izinleriyle Makina Mühendisliği adına da birkaç şey söyleyeyim: Eskişehir'deki Şubemiz ile çok yoğun bir temas içindeyiz; karşılıklı sorunlarımızı, düşüncelerimizi rahatlıkla paylaştığımız için, üniversitenin pek çok bürokratik işlemini geçerek kolayca çözebiliyoruz.

Teknik geziler ve staj yerleri konusunda Sanayi Odasıyla üniversite arasında bir protokol imzalandı. Sanayi Odası, üyelerinden staj konusunda kontenjanlarını alarak bizlere iletiyor. Tabii bu tür bir protokol, bir anlamda bizleri de sınırladı; çünkü farklı ilişkiler veya kişisel ilişkiler nedeniyle stajlardaki kapasitemiz biraz daralır gibi oldu.

Değinmek istediğim diğer bir konu, ders programları; bunun hakikaten az önce Hocamızın da belirttiği gibi ayrı bir oturumda ele alınıp tartışılmasında yarar var diye düşünüyorum.

Stajlar konusunda söylemek istediğim husus şu: Odadan bu konuda acaba şöyle bir girişim olabilir mi? Her ne kadar bizler, etik kuralları, mesleğin gereği yapmaları gerektiği davranışları öğrencilerimize aktarmaya çalışıyorsak da özellikle Oda temsilcileri kendilerinden sonra iş hayatına katılacak arkadaşlarına, orada neler yapmaları gerektiğini, naylon stajlarını yaptırmamaları gerektiğini, öğrencilerin de kendileri gibi bilfiil orada çalışmalarını ve gerekli bilgiyi almalarını sağla-

Böyle bir denetlemeyle bir kendimize gelelim; ne redemiz, neler yapıyoruz, ondan sonra bu bahsettiğimiz birçok eksiklerimiz ortaya çıkacak.

Sayın arkadaşlarımız; eğer bugüne kadar bir akreditasyon kurulu olsaydı, denetlenseydi, bugün Türkiye’de 50 tane makina bölümü olmazdı; çünkü denetleneceğini bilirdi, biraz önce arkadaşlarımızın şikâyet ettiği gibi iki öğretim üyesiyle bir bölüm açılmazdı, bunu da sağlayacağımızı düşünüyoruz ve sözlerimi burada bitirmek istiyorum.

Osmangazi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü Başkanı Prof. Dr. Nimetullah BURNAK konuşmasında “Benden önceki konuşmacılar, özellikle son iki hocamız, benim de gineceğim konuları, özellikle staj konusunu yoğun

yacak şekilde bir konferans veya Oda üyeleri onlarla bu konuda belli bir süre acaba geçirebilirler mi diye düşünüyorum.

Yine hep Oda-üniversite-sanayi üçgeninde gezindik, konuşmalarımız o yönde oldu. Acaba bu üçgeni şöyle bir değiştirsek: Sanayi adına, yine hem sanayi, hem de meslektaşlarımız sanayide olduğu için, Oda ve sanayii birlikte ele alıp, üniversite-sanayi-devlet, "acaba gelecekte neler oluyor, ben ne tür mühendisler bekliyorum, neleri bekliyorum?" politikacılarımızın da bu konudaki görüşlerini alamaz mıyız dedi.

Prof. Dr. Mehmet ATILGAN ise “Bugün vakıf üniversitelerine hiç değinilmedi. Yani burada vakıf üniversitelerinden arkadaşlar var, şunu baştan tenzih ederim, yani onlara karşı olmak için söz

almadım. Vakıf üniversiteleri içerisinde bugün çok güzel idare edilen, iyi elemanların olduğu kuşkusuz burada kimse hayır diyemez. Ama arkadaşlar şöyle bir bakalım; bu üniversitelerdeki elemanlar uzaydan mı döküldüler? Bu devletin hazırladığı, ilkokuldan üniversiteye kadar parasız okuttuğu, emek harcadığı, Avrupa’da, Amerika’da, Almanya’da, Türkiye’de hazırladığı, doktorasını yaptırdığı elemanlar. Bu kadar emek harcadıktan sonra, hiçbir para harcamadan, ama rantiye bir maaş artışıyla devlet üniversitelerinin ellerindeki elemanları çekmek suretiyle bir vakıf üniversitesi kurulmaz. Bu çok tehlikeli ve aynı zamanda devlet üniversitelerini çökerten bir sistemdir.

Vakıf üniversitelerinin altyapısı nedir? Çok güzel binalar, donanım da olabilir içerisinde; ama bir tıp fakültesi düşünün ki devletin diğer hastanelerinde o klinik şeylerini gören bir tıp fakültesi olmasın. Kendisinin yok, Zeynep Kâmil’de, bilmem nerede, şurada burada.

Arkadaşlar; ben ÖSYM sınavlarının tam 10 senedir yöneticisiyim, belki de en uzun yöneticilerden birisiyim. Burada şunu söyleyeyim: İki gün önce ek yerleştirmeye ilgili olarak evrakları gönderdik. Ama çoğunluğu boş kalmış vakıf üniversiteleri, bunun içerisinde Kıbrıs’takiler dahil olmak üzere ve düşük puanlarla, 120 puanın üzerinde, ne olursa olsun, bilgisayar mühendisliği devlet üniversitelerinde 200’ün üzerinde, 220 puanla alırken -rakam telaffuz etmek istemiyorum- çok düşük puanlarla bu üniversitelerde parası olan kişiler eğitim-öğretim görüyor. Böyle adaletsizlik dünyanın hiçbir yerinde olmaz, ya tamamen para

retim. Arkadaşlar, bu memlekette eğitim-öğretim belli okullarda dahi olsa yabancı dilde mi yapılmalı veya biz öğrencilerimize yabancı dilleri öğretip, eğitim öğretimi anadilde mi yapmalıyız? Bunun masaya yatırılması lazım. Kuşkusuz ikinci seçenek taraftarıyım; çünkü bu kişilere "Türkçe bir rapor yaz" dediğinizde yazamıyor, yarısı İngilizce, yarısı Türkçe, ona benzer olaylar. Belki bir yabancı dil öğreniyor, ama yine biz öğretilim fakat tedrisat Türkçe olsun.” dedi.

Dokuz Eylül Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü Başkan Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Latif S. ALUM konuşmasında “Bir endüstri mühendisinin veya bir işletme mühendisinin ilgi aldığı obje, işletmenin kendisi, yani kurum diyor, kuruluş diyelim, bunu herhangi bir laboratuvar ortamında inceleme imkânımız yok; yani biz endüstri mühendisi laboratuvarına bir işletmeyi alıp da burada bunlar oluyor, şunlar oluyor” demeye imkânımız yok.

Bunun sonucunda öğrenci her ne kadar staj yapıyorsa da daha çok teorik bilgiyle mezun oluyor ve o teorik bilgiyi veren hocaların da ben de dahil olmak üzere, ki bu benim şahsen sıkıntısını duyduğum en büyük şeylerden bir tanesi şu: O teorik bilgiyi uyguladığı yerde çok büyük bir fark oluyor. Hatta diyor ki, "Hocam, sizin gösterdiğiniz başka şey, işletmelerde gösterilen başka şey." Bunu ortadan kaldırmanın bir yolu olması gerekir. Biz de mesela makale yazıyoruz, proje yapıyoruz; ama uyguladığımız problemlerin çoğu hayali, fiktif problemler. Mesela bilgisayara rasgele sayı ürettiriyorum veya kendim kafadan proses

lı olur, herkes para verir; ama bir yerde de parası olanlar. Bunun belirtilmesi lazım. Öğrenci kalitesi, dolayısıyla etkileyen bir unsur.

Devletten ne kadar para aldı? Arkadaşlar, açık konuşmak lazım; vakıf üniversiteleri, para babalarının bir noktada yürüttükleri veyahut da tedrisatı devam ettirdikleri yerler. Ama görün ki bir devlet üniversitesinden daha fazla pay alıyorlar bütçeden. Yani bu durumu buradaki herkes bilmiyor mu?

Görüyorsunuz bir furya var, bilhassa vakıf üniversiteleriyle ilgili bir hazırlık, İngilizce eğitim-öğ-

planları veya proses zamanları kafadan yaratıyor, sonra o kafadan yarattığım problemi çözmek için kendi bulmuş olduğum algoritmayı ona uyguluyorum; ama bu algoritma gerçekte gerçek bir işletme ortamında çalışır mı, çalışmaz mı, bunun testini çok fazla yapamıyorum. Bu eksiklik, çok büyük bir eksiklik.

İşletmelerde kullanılan bir terminoloji var, biz bunlardan da uzağız; yani kendi günlük pratik hayatlarında kullandıkları bir terminoloji var, bu bizim akademik manada kullandığımız terminolojiyle her zaman örtüşmüyor. Bunları aşmak için

özellikle Makina Mühendisleri Odasının yardımıyla akademik hayata atılan kişilerin, asistanlıktan itibaren haftanın belirli günlerinde bir işletmeye sürekli gidip, -yani burada herhangi bir maddi kazanç da gerekmiyor, tabii öyle işletmelerin bulunması lazım- haftanın belirli günlerini bir işletmede geçirip, gerçekte işlerin nasıl olduğunu, bizim orada öğrettiğimiz üretim planlaması, üretim kontrolü ve sair gibi şeylerin orada gerçekte nasıl olduğunu görmeleri ve onlarla kendi öğrendikleri veya anlattıkları teorik bilgilerin bir şekilde nasıl yan yana gelebileceğini görmeleri lazım.

Süleyman Demirel Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mustafa BAYHAN konuşmasında "Gördüğüm kadarıyla üniversitedeki arkadaşlarımız, üniversite sorunlarını burada gündeme getirmek istediler. Tabii bu sorunlar bizim sorunlarımız, ülkemizin sorunları belki; ama bu toplantıda özellikle iyi makina mühendisi yetiştirilebilmesi için Odadan bizim isteklerimiz nedir, Oda bizlere neler verebilir ve biz Odaya neler verebiliriz?"

Benim önerilerimden bir tanesi şu: Mesleki eğitim çok faydalı ve yararlı. Eğer bu eğitimin öğrencilere yönelik bir çalışmayla geliştirilmesi mümkün olabilirse, mesela çeşitli branşlarda belli ana dersleri almış olan öğrenciler, mesleki eğitimleriyle sertifikalarını alabilirler. Yani öğrenci okulu bitirdiği anda diplomasını aldığı zaman hangi branşta çalışacaksa, hangi dalda hayata atılacağını düşünüyorsa, sertifikalarını da o alanda eline almalı.

Mezuniyet sonrası seviye tespiti; bu çok önemli, bu konuyu Oda ve üniversite işbirliği içerisinde yönlendirmeli.

Odanan istenecek diğer bir husus da liseden itibaren makina mühendisliğinin tanıtımı.

Oda neler yapabilir; mesleki eğitime öğrenciyi yönlendirebilir, staj, iş bulma konularında önderlik yapabilir.

Burada Oda bize mesaj vermeli; "yarın yetiştiğiniz mühendislerin hayatta şöyle problemleri var." Biz şimdi belki serbest piyasada veya çeşitli fabrikalarda veya iş sahibi, fabrika sahibi olmuş birçok mühendislerimizin ne gibi problemleri var, biz belki bilmiyoruz. Dolayısıyla eğitimimiz Odanın vereceği mesajlara göre yönlendirmemiz lazım. Biz de Odaya ne gibi mesajlar vereceksek; Odadan neler istiyoruz, hangi konularda bizim imkânsızlıklarımız var, arkadaşlarımız çoğu konuları, aşağı yukarı her şeyi değerlendirdiler ve anlattılar. Mesela üniversite öğretim üelerine yurtdışı kongrelerde Oda maddi destek sağlayabilir, bu konuda birçok üniversitenin maddi olanaksızlıkları var.

Mesela Oda üniversiteler için çeşitli branşlarda yayın var, satın alabilir; bunların bir yıllık aboneliklerini alabilir, satın alamadığımız yayınları Oda bize satın alabilir. Oda staj yeri temininde faydalı olmalıdır.

Mühendis adaylarına liseden itibaren bunları iyi tanıtıp, makina mühendisi nedir, ne değildir, bunlara iyi anlatılması lazım. Arkadaşlarımız özellikle teoriyle uygulamanın birleştirilmesi noktasında öğrencilerimize hafta sonlarında yaz okullarında sertifikalar verebilirler ve bu değerli çalışmalarına katılım oranları artar. Öğrenciler de maddi imkânları, olanaklarında bu sertifikalara sahip olurlar. Dolayısıyla öğrencilerimiz diploma aldığı zaman uluslararası düzeyde sertifikalarıyla belli bir seviyeye gelmek isterler.

İş bulma konusuna gelince, bugün iş bulma problemi ciddi bir sorun. Eskiden bir makina mühendisinin iş bulamaması diye bir şey yoktu, ama bugün var. Ben sadece bir örnek vermek istiyorum: Isparta Mühendislik Fakültesinin kurulu

Oda-üniversite işbirliği nasıl yapılır, neler yapılmalı, biz üniversite olarak odalar için neler yapabiliriz? Odanın gerçekten bugün uygulamaya yönelik çok değerli yayınları var, Fakat bunların birçoğunun mevcutları yok, bulunamıyor. Odanın, iyi bir arşiv çalışması ile temin edilebilirse çok faydalı olur kanaatindeyim.

şu 1976, yani 27 senelik bir geçmişi olan bir bölümün Bölüm Başkanımı. Bizim öğrencilerimiz birçoğu, burada fabrikaları olan mühendisler, Ankara'da bir grup kurmuşlar, bunlar kendi aralarında özellikle genç mühendisler için işyerlerini bildiriyorlar. Mesela diyor ki, "filan fabrika filan yerde bir makina mühendisine ihtiyaç var; Antal

ya'nın veya atıyorum Denizli'nin filan yerinde iş var" diye herkes birbirine bunu bildirebiliyor. Böyle bir iletişim içerisinde de Oda da böyle çabalara önderlik edebilir. Ama bugünlere gelmiştir, gerçekten Odanın bu seviyelere gelmesinden mutluluk duyuyorum, seviniyorum. Odanın gerçekten bugün seviyeli etkinlikleri var, sertifika düzeyinde ve uygulamada yetişmiş arkadaşlarımız bu sertifikaları veriyorlar. Ben, üniversiteli arkadaşlarımıza kendim de dahil, lütfen Odanın etkinliklerine biz katılalım, onlara destek olalım, onları en azından hiçbir şey yapamıyorsak, takdir edelim, gerçekten iyi çalışmalar yapıyorlar ve bu çalışmaların bu tip toplantıların çok faydalı olacağına inanıyorum." dedi.

YTÜ Makina Fakültesi Makina Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Eyüp AKAR YILDIZ konuşmasında "Değinilmeyen bir konu olduğu için, değinilmesi ve kayıtlara geçmesi açısından söz aldım. Hiç bunların etkilerinin nereden çıktığı tartışılmadı, mevcut Üniversiteler Yasası ne diyor, bu gündeme getirilmedi, bir eksiklik gördüğüm için bunu gündeme getirmek istedim. Şu andaki mevcut yasanın 12 Eylül 1980 sonrası üniversiteleri belirli bir disiplin altına alma yasası olduğunu hepimiz biliyoruz. Yasanın çok az kısmı bu süreçte değişmiştir; geçen sene bir değişiklik yapıldı hatırladığım kadarıyla, "vakıflar, meslek yüksekokulu da kurabilirsin, üniversite kurmadan" şeklinde bir değişiklik yapıldı, "o meslek yüksekokullarında lise öğretmenleri de ders versin" denildi. Devamı var: "Oradan mezun olanların yüzde 10'u üniversitelerin ilgili fakültelerinin üçüncü sınıftan eğitime başlasın." Odanın bu konu üzerine eğilmesi gerekiyor.

Tabii Üniversite yasası ne diyordu; "Üniversitede tek yetkili kişi rektördür, başka yetkili kişi yoktur; Bölüm Kurulu bölüm başkanına öneri organı. Bölüm başkanı, dekana görüş bildiriyor, dekan gerekli görürse fakülte yönetim kurulundan görüş istiyor. Dekan da yetkili değil, dekan görüşünü rektöre bildiriyor. Üniversite Yönetim Kurulu da yetkili değil, kararları rektöre öneri nitelikte,

lerinin yönetime katılımı teşvik edilmiyor. Bu teşviki öğretim üyesi görmeyince de etkin olarak daha iyi bir eğitim için önerilerini üniversite içinde yapmıyor. İdarecilerimiz burada, bölüm başkanlarımız burada, biliyorlar. Öğretim üyelerinden hiçbir destek alamazlar; dersini verir, arkasını döner, üniversiteden çıkar, odasına gider, başka işlerle uğraşır. Kapısını da kapatan çok kişi vardır "öğrenci gelmesin" diye.

Evet bu yasanın bütünüyle gözden geçirilmesi ve katılımı artırma yönünde gerekli değişikliklerin yapılması konusunda hem üniversitelerimize, hem üniversite öğretim üyelerimize, hem de meslek odalarımıza, TMMOB'ye büyük görev düşmektedir, bunu belirtmek istedim. Üniversitelerimizin bütçesi belli, bütçenin yüzde 80'i cari bütçe, maaş bütçesidir, araştırmaya yönelik kalemi yoktur. Laboratuvarınıza bir şey alamazsınız, ama yöneticilerimiz der ki, "biz daha yüksek puanla talebe alacağız, bunun için de kalitemizi yükseltmemiz lazım." Neyle, parasız? "Üniversite öğretim üyeleri, döner sermaye çerçevesinde iş yapсын, okula para kazandırsın. İkinci öğretim aşısı, oradan gelen parayla tebeşir, tahta, kâğıt alalım, okulu açık tutmaya çalışalım." Sıfır bütçeyle bu üniversiteler, bu üretimi yapabiliyorsa ben takdir ediyorum.

En önemli konu; hatırlarsınız, 12 Eylül sonrası Kenan Evren Diyarbakır'da bir konuşma yaptı, "benim öğretim üyelerim para isterler, başka bir şey istemezler, en önemli değer verdikleri paradır; ben onların eline Türk Bayrağını versem, tutmak için para isterler" dedi. Ben televizyonda kulaklarımla duydum ve arkasından kısa bir zaman sonra asistanlık müessesesi kaldırıldı, asistanların tazminatları yüzde 80'den yüzde 40'a düşürüldü ve o maaşlar enflasyon oranının biraz daha altında artırılarak bugünlere gelindi. Asistanlık teşvik edilecek bir durumda değil, öğretim üyeliği cazip bir meslek değil. Öyle olunca da neyin rekabeti yapılıyor, nasıl rekabet edilecek? Bunlar temel sorunlardır, hatırlatmak istedim." dedi.

tek yetkili rektör." Askeriyede bile bu kadar bir hiyerarşi yok. Böyle bir sistem içinde öğretim üye

Prof. Dr. Gönül YENERSOY: "Önce hepiniz - den özür diliyorum, böyle bir konuşmayı bu top -

lantıda yapmak istemezdim; ama sanki bir ölçüde cevap hakkı doğmuş gibi geldi. Mehmet hocamın söylediği üzerine aşağı yukarı yarım saatlik bir zaman geçti, oturduğum yerden kıvranıp duruyorum, "acaba çıkıp bir şey söylesem mi, söylemesem mi" diye. Sonunda çıkıp bir şeyler söylemeye karar verdim.

Evvla kendi açımdan biraz üzüldüm. Yaklaşık 33 yıl İstanbul Teknik Üniversitesine hizmet verdim, binlerce öğrenci yetiştirdim, ondan sonra da emekli olmaya karar verdim ve bu devletin kıt imkânlarıyla bana yapılmış olan yatırımı fazlasıyla ödediğime inanıyorum. Başka örnekler de verebilirsiniz, bu sadece üniversiteyle ilgili bir olay değil ki... Benim dönemimden Makina Kimya Endüstrisi gibi bir sürü devlet kurumunda devlet memuru olarak çalışmış mühendis arkadaşlarımı biliyorum, onlar da belirli bir dönem yıllarca devlete hizmet verdikten sonra özel sektöre geçtiler, genel müdür oldular. Niçin onları ayıplamıyoruz? Bir ölçüde ayıplandım gibi geldi. Evvela kişisel duygularımı sizinle paylaşmak istiyorum.

Sonra bu vakıf üniversitelerinde okuyan çocuklar, başka bir ülkenin çocukları mı; onlar da bizim ülkemizin çocukları.

Eşitsizlikten bahsediyoruz, Türkiye'de nerede eşitlik var ki... Bu bir imkân yarattı, ekonomik olarak çocuğunu parasıyla okutabilir durumda olan ailelere bir imkân yarattı. Bu okullar olmasaydı, belki bu çocuklar yurtdışında okuyor olacaktı. Ne olacaktı; dövizimiz gidecekti. Şimdi annelerinin, babalarının yanında, gözlerinin önünde okuma imkânını elde ettiler. Artı diyelim ki 100 kişi alınıyor vakıf üniversitelerine, bin kişi de devlet üniversitelerine alınıyor; bu 100 kişi başka bir 100 kişinin hakkını elinden almıyor ki, ilave olarak bir 100 kişiye eğitim imkânı sağlıyorsunuz. Devletin imkânları bu, onu konuşuyoruz hep; keşke devletin imkânları çok daha üst düzeylerde olsaydı, keşke daha çok kaynak ayırsa bilseydi, keşke şu anki üniversitelerimizin 3-4 misli, 5 misli, 10 misli üniversite açabilecek kudreti olsaydı devletimizin ve bu ihtiyaç duyulmasaydı, keşke öyle olsaydı. Ama yok, bu da bir gerçek, bu da bir realite.

Tabi biliyorsunuz burslu gelen çok iyi öğrenci

lerimiz de var, ama Mehmet beyin söylediği gibi çok düşük puanlı öğrencilerimiz de var, bu da bir realite. Ne yapıyoruz; biz bu çocukların hepsini mezun etmek mecburiyetinde değiliz. Biz, kalitemizden ve eğitimimizin standardından ödün vermiyoruz. Bir örnek vereyim size: Üniversite kurulduğu zaman Endüstri Mühendisliği Bölümüne 70 kişi almıştık, 16 kişi mezun olabildi. Bunu ya da yaş yavaş öğrenecek; "demek ki buraya girmek kolay, ama çıkması o kadar kolay değil.

Prof. Dr. Fevzi KUTAY: "Bütün konuşulanların hepsinde bir gerçek payı var, hatta tümüyle gerçek, doğru. Bunun bütün altyapısında yatan olay, çarpık düzen. "Okullar açılmasın" dediler, hepiniz biliyorsunuz, bir-iki yıl içinde üniversite sayımız 20 civarındaydı, şimdi 70 oldu. Bu bir plansızlık, programsızlık, olayın özünde bu yatıyor. Son birkaç yıldır rant ekonomisi uygulanıyor.

Arkadaşımız söyledi Bilkent'in kuruluşunu, biz de yakinen biliyoruz Ankara'da olmamız hasebiyle, diğer üniversiteleri de biliyoruz; bir tek öğretim üyesi var, benim bölümümden takviye alıyor, fakat öğrenci alınıyor. Burs veriyorlar, burslu alıyorlar. Neden; düzenin çarpıklığından. Onun ailesinin geliri iyi, özel hocalar tutuyor, gidiyor Bilkent'i burslu kazanıyor. Sistem kökünden yanlış. Rahmetli bir arkadaşımızın söylediği gibi, "üniversite paralı olur; başarılı, çalışkan, becerikli öğrencilere devlet yardım eder." Ama bu çarpık düzende ki gibi değil.

İkinci eğitimden bahsedildi. İkinci eğitim benim bölümde de var; gündüz yapıyoruz, başka yerlerde, taşrada öyle değil. Onu da biz değil, devlet koydu; ben şimdi kaldırmak istiyorum, kaldırmıyorum. Bunu yakinen bilenler var, ikinci eğitimi kaldırmak istiyoruz. Onun kanununda açık, kanun yazıyor, "Katkı payları öncelikle ilgili birimin gereksinimlerine kullanılır" diyor. Bizim üniversitemizin birkaç fakültesinin birkaç bölümünde ikinci eğitim var. Zamanın rektörüne söylemişim, "kanun böyle böyle yazıyor, öncelikle ilgili birimdir" diye. Oradan alınan paralar, o da ayrı bir konu. Bana verdiği cevap, "birim fakültedir." Benim paralarımı -fakültemize gerçi hizmet yapıyor, ama- taşın altına ben elimi koyuyorum, diğerleri

yok. Yani düzenin çarpıklığına dayanıyor bütün meseleler, ayrıntılı uzatmaya gerek yok.

Ben çocuklara her zaman onu söylerim: "Bu meslek stajlarda öğrenilir. Burada gerçek o kadar karmaşık ki, biz bunların varsayımlarını size şu hale getiriyoruz. Onun için stajlara önem verin, dikkat edin, iş de orada bulunur, pek çok şey de orada öğrenilir."

Tekrar ediyorum; bütün olay, çarpık düzenden, ikincisi Türklerin şarklılığından. Hep eskilerin ta biriyle ifrada kaçıyoruz, bir ortasını bulamıyoruz, her konuda.

Prof. Dr. Süleyman TOLUN: Önce mühendislerin kalitesinin geliştirilmesiyle ilgili konuda her halde herkesle hemfikiriz, öyle görünüyor. Aslında bu konuda Odanın yapabileceği şeyler, neler var, onları sıralamadan önce şunu söylemek istiyorum: Bir mühendisin iyi tasarım yapabilmesi gerekiyor. Bu nedenle ders içeriklerinde değişiklikler yaptık, tasarıma ağırlık verdik. Her ne kadar ABET ilkesi olsa dahi, ama genellikle mühendis tasarımcı olmalı. Foncarma'nın bir sözü var: "Mühendis yaratıcı, bilim adamı ise varolanı ortaya çıkaran kimselerdir" diye. Gerçekten mühendisler yaratıcı da olmalı, tasarım yaparken, özgül tasarımlar yapması gerekiyor. Tabii bu da ileri teknolojik ürünlerin ortaya çıkmasında bence birinci ilke olmalı.

Öncelikle öğrencilerin daha iyi bir mühendislik formasyonu almalarında Oda değişik yarışmalar düzenleyebilir. Zannediyorum Oda, bu yaratıcılığı teşvik etmek için öğrencilere dönük yarışmaların düzenlenmesi için öncülük yapabilir.

Diğer bir şey de mesleğe dönük; temel konularda değil de, mesleğe dönük yayınların artırılması.

Bunun dışında standartlarla ilgili çeşitli çalışmalar yapılabilir. Türkiye'de; bu tabii eğitimin dışındaki ayağıyla daha çok ilgili. Hangi standartlar olabilir? Mesela Amerikan Havacılık ve Uzay Enstitüsü diyelim, uzay standartlarıyla ilgili çalışmalar yapıyor; yani yeni konularda -Türk Standartları Enstitüsü var tabii ki, ama onun yanında yardımcı olabilecek başka standartlar çıkarılabilir, değişik konularda da olabilir. Bütün

ürünlerden belirli bir sertifika beklenmeli, Oda bunda öncülük yapmalı. Yani böyle şeyin olması nasıl sağlayabilir Oda: Kendisi laboratuvar kuracak durumda olmamalı bana göre, ülkede bir sürü laboratuvarı olan araştırma kurumları da var, üniversiteler de var, bunlara koordineli bir şekilde bu gibi konularda deneylerin yapılması için gönderebilir.

Alt uzmanlık konularında, aslında ortaya çıkan yeni dallarda uzmanlaşmayı sağlamak, bu konuda çalışma yapmak için zannediyorum alt çalışma grupları sayısını arttırmak gerekir. Mesela makina titreşimleri konusunda olabilir, akustik konusunda olabilir, bu konularda alt grupların somut çalışmalar yapması lazım. Yani elle tutulur bir şeylerin ortaya çıkarılması gerekiyor, raporlarla bu belirlenmeli.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Karadeniz Teknik Üniversitesi'nden Prof. Dr. Temel SAVAŞKAN konuşmasında "Ben şu anda yurtdışında yayın yapıyorum, yapmaya çalışıyorum. Ama ben kendi ülkemde bir şeyler yazmak istiyorum, bunu her zaman da dile getiryorum. Yani öyle bir konu oluyor ki, mesela bir kaplama konusunda -özel oluyor, çok özür diletim- bir yazı... Ülkemizde hakikaten bilgi eksikliği var bazı konularda, bir metal kaplama konusunda; tabii benim tam alanımda değil belki, ama o alana girdi. Sanayiciden o kadar e-mail aldım ki, diğer yazdığım uluslararası yazılardan çok çok fazla. Demek ki bizim ülkemizde bu teknik konulara hakikaten bizim sanayicimiz aç.

Şunu önermek istiyorum: Özellikle buradaki Merkez yönetici arkadaşlarımız, bu biliyorsunuz Amerikan Makina Mühendisleri Odasının değişik alanlarda dergileri var, bunlar uluslararası indekslere giriyor. Biz bunu hemen gerçekleştiremeyiz, ama artık şampiyonlar liginde oynamak zorundayız. Yani biz ilerleyeceksek, Avrupa Birliğine gireceksek, Atatürk'ün dediği gibi muasır medeniyet seviyesine çıkacaksak, biz bu SCT Index'te olsun. Burada bizim yazılarımız yer almalı, benim Makina Mühendisleri Odamın eserleri oralarda ses getirmeli. Yani bu ne demektir, bu kaliteyi art

tırmak demektir; ama bunu yapacağız, yapmak zorundayız, yani bunu biz akademisyenler olarak üniversite-Oda işbirliğiyle bunu yapmak durumundayız ve burada benim görüşüm, Odaya çok

mıyorsa, Odanın meslekiçi eğitimlerinden yararlanmıyorsa, kendini yenilemiyorsa, belli bir süre sonra bilgisi piyasada iş yapamaz hale geliyor, mutlaka kendini yenilemek zorunda. Odanın bu

büyük iş düşünüyor. Bizden isteyin, ben şahsen yardıma her zaman hazırım.

Bunu üniversiteler yapamaz arkadaşlar, üniversite dergileri biliyorsunuz yurtdışında da first class dergi değildir. En önemli dergiler tarafsız meslek kuruluşları tarafından çıkarılan dergilerdir. Onun için belki ilk 5 sene olmaz, ama biz özellikle bu alanda bunu hedeflemek zorundayız. Yani bizim yayınlarımız ciddiye alınmalı, indekslerde taranan dergiler olmalı, ciddiye alınmalıyız; yani biz burada bir şeyler yapıyoruz, bizim yaptığımız çalışmalar hepsi boş çalışmalar değil- hem kendi sanayicimize yardımımız olsun, hem de ülkemizin adını duyuralım. Yani bunu hedeflersek, daha doğrusu çitayı yukarıya kaldırmaya gayret edersek, bence çok daha doğru iş yapmış oluruz. Evet, imkânsızlıklar çok, araştırma-geliştirme faaliyetlerine destek alamıyoruz; ama yine hedefi yüksek tutalım. Burada sıradan bir dergi değil de hatta böyle kaliteli, iddialı dergiler çıkarmaya çalışalım ve ülkemiz bu şekilde bir yerlere gelir diye düşünüyorum.” dedi.

Dokuz Eylül Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Sami AKSOY: Makina mühendislerinin tasarım yapması, bilgi üretmesi, bir şeyler yapması lazım. Her platformda söylediğimiz gibi, ülkemizin de üretmeden kalkınması mümkün değildir. Makina mühendisliği, temel bir konu olduğu için ilgi sahası çok fazla ve biz, bugünkü eğitim sistemimizin içinde -az önce İTÜ'den gelen hocalarımızın da bahsettiği gibi- yeni açılımlarla .... doğru açılırken, bu gereksinimlerden dolayı o tarafa doğru kaymaya çalışıyorlar. Biz de bu tür seçmeli derslerle veya yeni konularla öğrencilerimizi zenginleştirmek ve konulara hazırlamak zorundayız.

Mühendislik belli bir yıpranma zamanına sahip; belli bir süre sonra bilgileriniz yıpranıyor, eskiyor ve onları mutlaka yenilemek zorundasınız. Bu bizim mezunlarımız için de geçerli; piyasaya çıkan bir mühendis, eğer Oda ile ilişkisini kopart

konudaki mesleki eğitiminin ve konularını sürekli arttırması taraftarıyız. Hatta kendi bölümümüzdeki hocalarımızı, yardımcı doçent, asistan arkadaşlarımızı bu kurslara -ama katılımcı olarak, ama katkı koyan kişi, ama dinleyen kişi olarak- katılımlarını da teşvik ediyoruz. Ki bizim de bilmediğimiz birçok konu var; bunu öğrencilerimize aktarırken uygulamak, anlatmak ve uygulamak zorunda kaldığımız konular var. Bunları Odayla organizasyon halinde yürütmek ve bunları yürütürken ortaya çıkan yeni dallarda yeni seçmeli dersler açacak şekilde programlarımızı sürekli güncelleştirmek zorunda olduğumuz kanaatindeyim.

Eski MMO Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet SOĞANCI: İçinde yer almaktan büyük onur duyduğum bu örgütün yöneticileri de görüyorum sabırla bütün öğretim üyelerini, bütün bilim adamlarını burada tek tek dinlediler. Yönetici arkadaşlarım bundan çok büyük dersler çıkaracaklar, sonuçlar çıkaracaklar. Bu Odanın içinde yıllarca çok aktif rol oynayan birisi olarak çok yakından biliyorum ki, bu Odanın demokratik karakteri gereği burada bu organizasyonda söylenen her söz, bu örgüt tarafından icraya çevrilecektir.

Odanın yine demokratik geleneği gereği, burada konuşulanlar yazılı basım halinde kamuya ve sizlere duyurulacağı gibi, bu toplantı hakkında bir değerlendirmeyi de Oda Yönetimi yapacaktır.

Bu Oda, kongre, kurultay, sempozyum yapıyor. Neden yapıyor? İkili amacı var: Bunun bir tanesi, meslektaşlarının ülkenin genelde bir mesleki denetimi açısından uzmanlaştırmasını sağlayacak teknik bilgi birikimini sağlamak. Bununla birlikte de meslek alanlarımız üzerinden -herkesin siyaset dediği şey aslında- ülke gerçeklerini kamuoyuna duyurmak. Örneğin; geçen dönem, 38. dönemde yapılan 30'a yakın kongre, sempozyum ve kurultayda sunulan 500'e yakın bildiriden yüzde 60'ı akademik bildiri olmuş. Yani 30'a yakın konuda ülke gerçekleri ortaya konulurken, su

nulan bildirilerin yüzde 60'ı temsilcisi olduğunuz bölümlerden gelmiş. Bu rakam tartışılmak zorundadır. Bu sayı yeterli midir? Yani hakikaten Makina Mühendisleri Odasının Türkiye çapında oluşturduğu zeminlerde ve platformlarda akademik yazı desteği yeterince verilmiş midir? Biz geçen dönem sonunda yaptığımız ve Oda Genel Kurulunda yapılan değerlendirmelerde, bu oranın yeterli olduğunu düşündük; ama bu sizin cephe

darına zaman ayrılmaktadır. Yani hayat Odada ve meslektaşlarımız arasında böyle devam eden, üniversitelerdeki eğitim, bu hayatla ne kadar örtüştürebilmektedir. Bunlar sizin tarafınızdan sorgulanmak durumundadır.

Üçüncü bir konu, periyodik konusu. Odanın çıkarmakta olduğu periyodikler Mühendis Makina, Endüstri Mühendisliği, Tesisat Mühendisliğidir. Sorun burada yazı sorunudur, sorun hakem soru

nizden değerlendirilmek durumundadır.

İkinci olarak, endüstri mühendisi arkadaşları miza yönelik çok şık kurultay yapıyor Oda, üçün cüsünü yaptık geçen dönem, bu dönemde herhal de dördüncüsü yapılacak. Uçak, havacılık, uzay mühendisleri arkadaşlarımıza ilişkin de kurultay yapıyor Oda; bu dönem bunu da yenileyecek. O meslek alanlarını ayırıyorum; ama makina mühendisi arkadaşlarımıza yönelik olarak düzenlediğimiz kongre ve sempozyumlarda konu başlıklarını seçmişiz. Bu seçim, üyenin talebi doğrultusunda olmuş, sanayi talebi doğrultusunda olmuş ya da yöneticilerin üyenin yönlendirilmesi düşüncesiyle olmuş. Yani olayın altında bir vaka var, ama konu başlıkları, sizin bölümünüzdeki makina mühendisliği eğitimiyle ne kadar ilişkilendirilebiliyor; bu sizin tarafınızdan tartışılmak zorundadır. LPG-Otogaz Sempozyumu yapmışız; ders olarak var mı, sanmıyorum. Yalıtım Kongresi yapmışız. Bunlar hep makina mühendisliğinde bir uzmanlık alanı olarak tanımlanmış. Ulaşım ve Trafik Sempozyumu gerçekleştirmişiz. Doğal gaz Mühendisliği Sempozyumu yapmışız, Kaynak Teknolojisi Sempozyumu, Ölçümbilim Kongresinin dördüncüsü, Otomotiv ve Yan Sanayiinin altıncısı. Makina Tasarım ve İmalat Teknolojileri Sempozyumu, Hidrolik ve Pnömatik Sempozyumu yapmışız ve daha da ilginç bir şey söyleyeyim: Altıncısını yapacağımız Tesisat Mühendisliği Kongresi. Tesisat dersleri, tesisat mühendisliğine ilişkin eğitim üniversitelerde kaç saatlik bir zamandır, bu tartışılmak zorundadır. Çünkü, bu Oda üyesinin 1/5'i bu işle iştigal etmektedir ve bizim her açıdan en şık kongremizdir. En çok katılımlı kongremizdir. Oda geçen dönem sadece tesisat mühendisliğinin alt alanlarında 10'u aşkın kitap yayınlamıştır. Üniversitelerde bunun ne ka-

nudur, sorun komisyon desteği alma sorunudur.

Bir öğretim üyemizin çok iyi işaret ettiği gibi, de -
min saydığım uzmanlık alanları ve geliştirilebile -
cek olan uzmanlık alanlarında, örneğin kaynak -
mühendisliği alanında bir periyodik çıkarmayı; -
çok istedik yapamadık, 4 tane özel sayı ile yetin -
dik. Çok somut, özel uzmanlık alanlarına ilişkin -
yeni periyodiklerin çıkartılması, yine hakem des -
teği, yine yazı desteği ve yine komisyon çalışma -
ları olursa, sizler tarafından desteklenirse Oda ta -
rafından yapılabilecek şeylerdir.

Dördüncü olarak Bizim en çok rahatsız oldu -
ğumuz bir konu var değerli arkadaşlarım; Öğren -
ci üyelik. Bunda bazı üniversitelerden, fazla des -
tek bulamadık. Çok iyi destek aldığımız bölümle -
ri tabii ki dışarıda tutuyorum. 99 ve 2001 yılında -
gerek mesleğimizin, gerekse bu Odamızın gele -
ceği olarak gördüğümüz öğrenci üyelere yönelik -
çalışmalarda başımızdan çok talihsiz şeyler de -
geçti, onu da ifade etmek istiyorum. Bazı bölüm -
başkanı arkadaşlarımız, Odamızın yolladığı -
afişlerin bile bölümlerde asılmasından imtina et -
tiler. Bunlar doğru şeyler değildi ve bu tanışıklık -
sonucunda, belki bu dönem, 2003'te yapılacak -
Öğrenci Üye Kurultayının çok daha canlı, aktif ve -
öğretim üyelerimizin, bölümlerimizin destekleriyle -
şekillenecek diye düşünüyorum.

Beşinci olarak Çok ciddi bir adım attı Oda. -
Bunda biz akademik desteği yeterince aldık aslın -
da, Uzmanlık tartışmalarını bitirdik. Bu özellikle -
deprem felaketinden sonra yaşanan bir süreç. -
Bizim bütün kongrelerde de altyapısını ördüğü -
müz bir şekilde uzmanlık ve belgelendirme -
önemli bir çalışma oldu ve şimdi 6 bine yakın -
mühendis arkadaşımız, profesyonel mühendis -
anlamında, ama Türkiye gerçeğine uygun olduğu -
bir şekilde belgelendirildi. Şimdi üniversite tarafı -

na düşen görev, bu belgelendirme tartışmaları -
na aktif katkıda bulunmaktır. Bugün konuşan ço -
ğu bilim adamı bölüm başkanı arkadaşlarımızın -
da bu konuda aslında önemli ipuçlarını Odaya -
verdiğini düşünüyorum.

Altıncı olarak Mesleki Eğitim Merkezi, Oda -
mız açısından çok ciddi bir çalışma, Son dört yıl -
da 6 bine yakın arkadaşımızı Türkiye'nin dört bir -
yanında kurslara almışız, sınavlara sokmuşuz. -
Oradaki eksikimiz ya da Odanın üniversitelerden -
talep edeceği nokta, kursların verilmesinde öğre -
tim üyesi sıkıntısını Odanın aşması noktasında -
dır. Sanayiden ve üniversiteden katılımcı öğretim -
üyesi modeli, Mesleki Eğitim Merkezinde verilen

eğitimde kalite farklılıklarının giderilmesi, Türki -
ye'de nitelikli bir eğitim politikasının nasıl olacağı -
nın tartışmaya açılmasıydı. Ama sorunlar tabii ki -
ülkemizin sadece eğitim politikalarını planlamak -
la çözülmüyor. Eğitim planlaması ülke çapında -
yapılacak topyekün bir planlamanın bir alt başlı -
ğı olarak düşünülmelidir. Dolayısıyla eğitimde -
akreditasyon böylesi bir anlayışla gerçekleştiri -
lebilir.

Aslında Odamız, bir bütün olarak akreditasyon -
tartışmalarını 1992 yılından beri tartışıyor. Bildi -
ğinizi gibi, mal ve hizmetlerin uluslararası serbest -
dolaşıma açılması, üç konuda akreditasyonu ge -
rektiriyor: Bunlardan birisi, ürün ve hizmetlerin ak -

kursları daha işlevsel ve etkin kılacağına inanıyorum. Meslek içi eğitim merkezi çalışmalarını sizler tarafından desteklenmelidir.

Son cümle olarak arada bir arkadaşımız dedi, "bu geç kalmış bir toplantıdır." Gerçekten bu iki dönemdir Oda tarafından yapılması düşünülen, ama bir türlü hayata geçirilemeyen bir toplantıdır. Bu dönem bu işi gerçekleştiren arkadaşları gerçekten kutladığımı ifade etmek istiyorum. Oda başkanımızın açılıştaki söylediği gibi bugün Oda için bu toplantının yapılması tarihi bir olaydır. Bu çabanın mutlaka her yıl yenilenmesi, Türkiye'nin aydınlık geleceği içinde önemli bir kilometre taşı olacak diye düşünüyorum.

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ: Sevgili hocalarım; epey uzun bir toplantı oldu. Biz bu toplantıdan beklentilerimize bir anlamda ulaştık; çünkü bu toplantıdan ilk beklentimiz, bir tanışma, bir dayanışma ortamının yaratılmasıydı. Biz, Oda tarihi bizde ilk defa böyle bir toplantı yapılıyor zannediyorduk; kuliste hocalarımızla görüştüğümüzde, Yüksek Öğretim Kurumunun bile böyle bir toplantıyı şimdiye kadar gerçekleştirmediğini gördük. Bu da açılıştaki Odamızın yapmış olduğu saptamaların eğitim konusundaki dağınıklık, eğitim konusunda ortak bir politika belirleyememenin nedenlerinin hangi anlayıştan kaynaklandığını da ortaya koyuyor.

Ben soruya kısaca cevap vermek istiyorum: Aslında bugünkü toplantımızın ilk ana başlığı,

reditasyonu, birisi eğitimin akreditasyonu, birisi de hocalarımın birçoğunun üzerinde bilgi verdiği mühendislikte yeterliliğin ve sürekliliğin akreditasyonu. Yani birilerinin profesyonel mühendislik dediği, birilerinin uzman mühendis dediği konuda akreditasyon çalışmalarının sürdürülmesi. Tüm bu sistemlerden de temel beklenti, sistemin, ürünün, hizmetin ulusal ve uluslararası standartlara, normlara uygun olduğunun bağımsız, özerk, tarafsız, konuya taraf tüm kuruluşların temsil edildiği ve üzerine konsensüse vardığı, teknik yeterliliği olan ve gerekli yetkilendirmeye ulaşan kurullarca denetlenmesi. Eğitimde de akreditasyon yapacak kurulun bu 5 temel özelliğe sahip olması gerekiyor. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, konunun taraflarından sadece biri olduğunu iddia etmektedir, konunun diğer tarafları da var; tabii ki sanayici de konunun tarafı, üniversiteler de konunun tarafı.

Bu kurul, tamamen bağımsız, her kesime eşit bakabilen ve dolayısıyla denetimi bağımsız bir şekilde gerçekleştirebilecek bir yapılanmaya kavuşturulmalıdır. Bu anlamda TMMOB'nin de içinde yer aldığı Dekanlar Konseyinin oluşturduğu Akreditasyon Kurulunu en azından bir ilk adım olarak olumlu bir örnek sayıyoruz.

Odamız, eğitimde akreditasyon konusunu sadece bu toplantıda değil, yaklaşık 8 yıldır düzenlediği eğitim kongrelerinde tartışmaya açtı. Bütün bu kongrelerde söylenen şuydu: "Ülkemizde kesinlikle ulusal bir akreditasyon kurulu oluşturulmalıdır ve yukarıda tariflediğimiz şekilde oluştu-

rulmalıdır." Kurultaylarımıza, sempozyumlarımızı katılan hemen hemen tüm hocalarımızın talepleri bu yöndeydi. Ancak ne yazık ki Türkiye'de böylesi bir yapılanmayı hayata geçirebilecek siyasi irade yoksunluğu, bu nedenle böylesi bir kurula yasal statü kazandırılmaması, üniversite bizi bireysel arayışlara yönlendirmiştir. Aslında Dekanlar Konseyinin koyduğu kıstaslarla ABET'in koyduğu kıstaslar arasında çok büyük farklılıklar yok. ABET diyor ki, "ilk önce bir ihtiyaç planlaması yapacaksınız. Mezunlarınızda olması gerektiğini düşündüğünüz nitelikleri belirleyeceksiniz. Böylesi bir formasyon yakalamak için gerekli eğitim programları oluşturacak, kurumsal alt yapınızı bu amaca uygun olarak yapılandıracaksınız. Bu aşamadan sonra biz sizin yeterliliğinizi teyid edeceğiz ve sonra yeterliliğinizin süreklilik durumunu belirli aralıklarla izleyeceğiz."

Ancak Türkiye'de ihtiyaç planlaması, açılış

edecektir. Burada talep edilenlerin hayata geçirilmesi için hepimize görev düşüyor, sizlerle birlikte onları yakalamaya çalışacağız.

konuşmasında anlatmaya çalıştığımı gibi tüm kesimlerin katıldığı demokratik bir yöntemle yapılamamıştır. Bu ülke ne istediğini bilmemektedir, bilmesi de istenmemektedir. Artık tamamen borç ekonomisi, borç ödeme ekonomisi uygulanan ülkemizde politikalarımızı uluslararası kurumlar ve kuruluşlar belirlemektedir. Ülkeyi yöneten partilerin hiçbirinin IMF ile imzalanan stand-by anlaşması dışında bir program uygulamaya gücü yetmemektedir. Bu uluslararası kuruluşlar, bütçeleri "eğitime kaynak aktarmayın, yatırıma kaynak aktarmayın, üretime kaynak aktarmayın, sadece bize olan borçlarınızı ödeyin" felsefesi üzerinde kurdurmaktadır. Ülkemizde yapılması gereken son 20 yıldır uygulan politikaların terk edilerek, demokratik bir anlayışla üretimi, yatırımı, istihdamı sosyal devlet eksenine oturtan ulusal politikaların hazırlanması ve bu politikaları hayata geçirebilecek ulusal kurumların oluşturmasıdır. Ben, toplantımızın bu anlamda da yararlı sonuçlar doğurduğuna inanıyorum.

Biz toplantımızda dile getirilen taleplerin takipçisi olacağız. Bu toplantıyı burada bırakmaya da niyetimiz yok. Periyodik bir şekilde buluşmalarımıza devam etmek niyetindeyiz. En azından buradan gittikten sonra bulunduğunuz birimlerdeki şubelerimiz sizlerle ilişkiye geçmeye devam